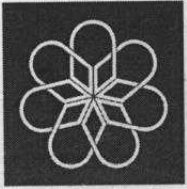

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

کاوش‌های فقهی

محمدتقی جعفری

www.ketab.ir

ارمغان
انتشارات

مجلس شورای اسلامی
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

Muhammad Taghi Ja'fari

کاوش‌های فقهی

نویسنده: محمدتقی جعفری

س. شناسه: جعفری تبریزی، محمدتقی، 1302 - 1377.
Muhammad Taghi, Jafari Tabrizi
عنوان و نام پدیدآور: کاوش‌های فقهی / محمدتقی جعفری؛ [به سفارش]
موسسه تدوین و نشر آثار علامه جعفری.
مشخصات نشر: قم: آرمغان طبوبی، 1399.
مشخصات ظاهری: 38 ص.
شابک: 9-32-6976-622-78
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
موضوع: فقه جعفری -- قرن 14
موضوع: فقه جعفری -- بررسی و شناخت
موضوع: فقه -- تحقیق
شناسه افزوده: موسسه تدوین و نشر آثار علامه جعفری
رده بندی کنگره: BP183/5
رده بندی دیویی: 297/342
شماره کتابشناسی ملی: 7550247
وضعیت رکورد: فیبا

انتشارات ارمغان طبوبی

چاپخانه: مبین

چاپ دوم ۱۴۰۲

شمارگان: ۱۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۹۷۶-۳۲-۹

مرجع قیمت: www.ketabfroosh.com

بازبینی: عبدالله نصری - علی جعفری
تنظیمات رایانه‌ای: زویاعزیزی موسوی
طراح جلد: سعید عجمی
مشاور هنری: حسام صادقی

کلیه حقوق نشر مکتوب و
الکترونیکی برای موسسه تدوین و
نشر آثار علامه جعفری محفوظ است.
تهران/ فلکه دوم صادقیه/ بلوار
کاشانی/ خیابان حسن آباد
کوچه ۴ / پلاک ۲۲/ طبقه دوم

تلفن: ۴۴۰۹۱۰۴۲-۰۲۱/۴۴۰۰۵۴۵۳

نمابر: ۴۴۰۷۰۲۰۰-۰۲۱

www.ostad-jafari.com

Info@ostad-jafari.com

مراکز فروش و بخش انتشارات ارمغان طبوبی

تهران / خیابان انقلاب / خیابان ۱۲ فروردین / کوی نوروز پلاک ۲۰

تلفن: ۰۲۱-۶۶۹۵۹۹۳۵ / همراه: ۰۹۱۲۵۹۰۰۸۵۸

قم / بلوار معلم / مجتمع ناشران

تلفن: ۰۲۵-۳۷۷۳۳۷۷۹ / همراه: ۰۹۱۲۷۴۲۰۰۷۹

فروش آنلاین: www.ketabfroosh.com

صفحه اینستاگرام: [ketabearmaghan](https://www.instagram.com/ketabearmaghan)

۳۲۲۰۱۳

«این کتاب با کاغذ حمایتی منتشر شده است»

نمایه مطالب

پیشگفتار.....	۱۳
۱- تعبد و تعقل در فقه اسلامی.....	۱۵
مقدمه.....	۱۷
تعبد و تعقل در فقه اسلامی.....	۱۸
مبحث یکم- تعریف تعبد.....	۱۸
تعقل مبنی بر تعبد.....	۱۹
محوریت تعبد در قضایای عقلی.....	۲۰
موضوعات و اصول پایه‌ای عاقل قابل تعریف و اثبات عقلی و عملی.....	۲۱
مبحث دوم- تعریف تعقل.....	۲۲
اشتباه و ساده‌نگری در تعریف تعقل.....	۲۲
تعقل در تفکر اسلامی.....	۲۶
عقل از دیدگاه آیات.....	۲۷
عقل از دیدگاه روایات.....	۳۰
مقصود از عقل چیست؟.....	۳۲
آیا عقل می‌تواند در احکام اسلامی دخالت کند؟.....	۳۴
تقسیم‌بندی احکام اسلامی.....	۳۵
قسم اول از احکام اسلامی: بیان کیفیت رابطه میان انسان و آفریننده جهان.....	۳۵
قسم دوم از احکام اسلامی: احکام مربوط به انسان در جهان طبیعت.....	۳۹
۱- احکام روابط فرد با جهان طبیعت.....	۳۹
۲- احکام مربوط به انسان.....	۴۲
عدم تعارض احکام اسلامی با عقل.....	۴۷
۲- اصول و قواعد فقهی.....	۴۹
مقدمه.....	۵۱
احکام‌مداری زندگی دنیوی.....	۵۱
اصول و قواعد فقهی مبتنی بر دریافت‌های فطری، قضایای عقلی و بناهای عقلانی، و تبیین کننده کلیات تکالیف و حقوق زندگی دنیوی و آخروی.....	۵۶

اثر حاضر، شامل کاوش‌های فقهی استاد جعفری است. ایشان نخست تعبد و تعقل در فقه اسلامی را از دیدگاه جدید و بدیع مورد بررسی قرار می‌دهد و معتقد است که بر خلاف تصور عامیانه، تعبد، مبتنی بر تعقل است. وی ابتدا دو مفهوم تعبد و تعقل را تعریف نموده و می‌گوید: «هر اندیشه‌ای که با پیروی از اصول و قوانین ثابت‌شده به جریان بیفتد، تعقل نامیده می‌شود». سپس دو نوع احکام اسلامی را بیان می‌کند:

۱- احکامی که به بیان کیفیت رابطه میان انسان و آفریننده جهان هستی که خود جزئی از آن است، می‌پردازد.

۲- احکامی که مربوط به انسان در جهان طبیعت یا انسان‌های دیگر است.

ایشان با ارائه مستندات قرآنی و روایی اثبات می‌کند که هر دو نوع احکام، تعارضی با عقل ندارند و تعبد در عبادات حتماً به دلایل قاطعانه عقلی مستند است. به اعتقاد او: فقه اسلامی برای مدیریت حیات دنیوی و اخروی آدمی در مسیر به ثمر رساندن شخصیت رو به کمال او وضع شده است.

در بخش‌های بعدی این مجموعه، چند اصل و قاعده مهم فقهی که در جوامع فعلی مورد نیاز است، بررسی و تحلیل شده است: اصول و قواعد فقهی، قاعده لاضرر و ضرار، طهارت اهل کتاب، ذبایح اهل کتاب، حلیت و حرمت گوشت انواع حیوانات، عدم انحصار زکات در مواد نه‌گانه، حرمت سقط جنین، کیفر سرقت، مسئولیت مدنی ناشی از جرم کودکان بزهکار، امر به معروف و نهی از منکر، و در پایان، حقوق حیوانات در اسلام، از جمله موضوعات مهمی هستند که از دیدگاه ایشان ارائه شده است.

این مجموعه نشان می‌دهد که چگونه می‌توان جهان‌بینی قرآن کریم را که همان

گزاره‌های هستی‌شناسانه است، در قواعد حقوقی و فقهی که همان گزاره‌های هستی است، در نظر گرفت. چه، بیش‌تر آیات قرآن، مربوط به آیات جهان‌بینی و درصد کمی از آن، مربوط به آیات حقوقی و فقهی است.

محمدتقی جعفری با گستره ذهنی و مطالعات وسیع و دقت نظر خود، توانسته است حقوق و فقه اسلامی را از عینک جهان‌بینی و جهان‌نگری قرآن ارائه کند و استفتائات و پاسخ‌های ایشان، این روش بدیع و اسلامی ایشان را نشان می‌دهد.

نویسنده: سید محمد تقی جعفری

www.ketab.ir